

Information till

VIKARIER

inom

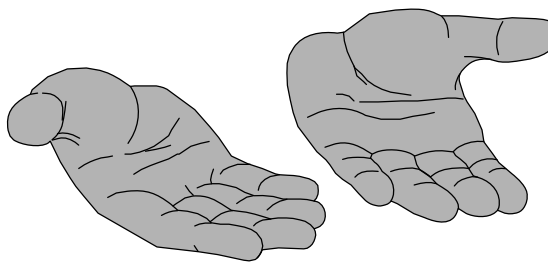
Omsorgsförvaltningen

Värnamo kommun

Hygien

På vår hud och under naglarna finns alltid bakterier och andra smittämnen.

För att inte sprida smitta från oss själva och mellan våra boende måste vi skydda dem för de bakterier som finns.

Naglarna skall vara kortklippta och utan nagellack.

Använd handsprit före och efter besök hos den boende.

Tvätta händerna om du är synbart smutsig. Gör därefter handdesinfektion. Är du inte synbart smutsig – använd endast handsprit.

Handskar

Handskar finns hos varje boende och används vid risk för grov nedsmutsning av händerna eller i direkt kontakt med kroppsvätskor som t.ex. blod, sårsekret, urin eller avföring.

Handskarna är ett komplement till handhygien och de slängs direkt efter användning.

När du ska tvätta någon i ansiktet kan det vara lämpligt att inte använda handskar, om det inte finns någon speciell anledning till det, som t.ex. vid ögoninfektion.

Skyddskläder

Skyddsrock eller plastförkläde skall användas vid omvårdnad och bäddning eftersom du då är i nära kontakt med smittämnen som kan finnas i kroppsvätskor, avföring eller i sängkläderna.

Skyddsrocken är rumsbunden och hängs upp i den boendes hygienutrymme samt byts 1-2 gånger per vecka. Plastförkläde är engångs.

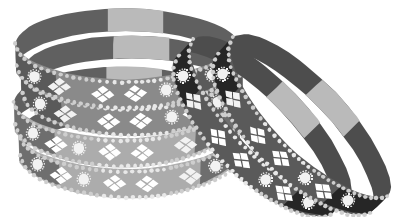
Vid duschning används engångs plastförkläde.

Dina egna arbetskläder skall inte ha långa ärmarna och skall tvättas i 60°.

Smycken

Man skall inte bära smycken i vårdarbetet.

Under smycken finns ofta mycket stor ansamling av bakterier, som inte försvinner vid handdesinfektion.

Om du bär smycken, ringar och klocka kan det skada både dig och den boende när du utför omvårdnad.

Livsmedelshygien

Vid allt arbete med livsmedel finns risk att smitta sprids via maten. Extra stor är den risken på sommaren.

Se till att dina händer och kläder alltid är rena innan du tar i livsmedel.

Kontrollera datummärkningen och använd inget som har passerat bäst före datum.

Låt inte maten stå framme längre än nödvändigt. Var extra noga med smörgåspålägg och kalla såser. Risken att förorena pålägget är större än med annan mat eftersom det inte upphettas.

Se till att även de boende har rena händer innan de sätter sig till bords, så att de inte sprider smitta genom att med förorenade händer ta i t.ex. pålägg.

Personlig omvårdnad

Läs i den individuella pärmen vad den boende behöver hjälp med.

Allt omvårdnadsarbete ska om möjligt ske i samråd med den boende och på hans/hennes villkor.

Informera alltid om vad du tänker göra.

Ge den hjälp som behövs men givetvis ska den boende göra det som han/hon själv kan göra.

Inkontinensskydd

Många i våra boenden besväras av urininkontinens och ibland även avföringsinkontinens vilket betyder att man har ofrivilligt läckage av urin och/eller avföring.

Det finns olika inkontinenshjälpmedel. Hjälpmedlen är individuellt utprovade. Information om vilka hjälpmedel som skall användas finns i personplanen.

Rapportblad

Det är viktigt att du skaffar dig den information, som behövs för att du ska kunna utföra omvårdnad och sjukvård på ett säkert sätt.

Detta gör du genom att läsa rapportbladet i den individuella pärmen.

I rapportbladet skrivs det som har inträffat eller är planerat för den boende. Där skrivs även fortlöpande utvärdering av behandling eller t.ex. smärtlindring.

Läkemedelshantering

Läkarens ansvar

Läkaren ansvarar för ordination av läkemedel. Det kan innebära en skriftlig ordination t.ex. medicinlista eller dosrecept.

Om läkaren ger en muntlig ordination är det endast till sjuksköterskan den kan ges.

Sjuksköterskans ansvar

Sjuksköterskan har ansvar för att läkarens ordinationer och instruktioner genomförs.

Vårdpersonalens ansvar

Sjuksköterskan kan delegera att ge medicin till annan personal. Efter att sjuksköterskan gått igenom de arbetsuppgifterna som du som vårdpersonal skall utföra, har du ansvaret för utförandet.

Du måste informera sjuksköterskan om du känner dig osäker eller vill ha mer information om arbetsuppgifterna.

För att få en säker hantering och inte förväxla medicin är det mycket viktigt att ge medicin till en boende i taget. Signera på signeringslistan när det är gjort.

Förvaring av medicin

Medicinen skall förvaras inlåst i medicinskåpet i den boendes lägenhet.

Den personal som har delegering för att överlämna medicin har en huvudnyckel till medicinskåpen.

Den boendes eget ansvar

Om den boende kan sköta sin medicin själv skall han/hon göra det.

Den boende ansvarar för att han/hon har sin medicin säkert förvarad i sitt medicinskåp och för nyckeln till medicinskåpet. Detta för att inte någon obehörig skall komma åt medicinen.

Här behövs inga signeringslistor.

Avvikelser

Inom vår verksamhet kan det förekomma tillfällen då vi uppmärksammar risker eller att avvikelser sker. Detta ska hanteras och rapporteras enligt en föreskrift från Socialstyrelsen.

Avvikelsen kan gälla bemötande, brister i informationsöverföringen, dokumentation, fallolycka, läkemedel, medicintekniska produkter, omvårdnadshändelse eller rehabilitering.

Om man uppmärksammar en sådan händelse, eller risk för att det kan hända, ska detta anmälas på en blankett för respektive avvikelse. Blanketten finns på intranätet under mallar/blanketter. Den lämnas ifylld till sjuksköterskan på enheten.

Vid en avvikelse som medför risk eller skada inom hälso- och sjukvården skall medicinskt ansvarig sjuksköterska informeras. Hon ansvarar för händelseanalys och eventuell anmälan till Socialstyrelsen.

Svårt sjuka och döende

Det händer ibland att någon blir svårt sjuk och dör i våra boenden. Oftast har den boende varit dålig en tid och stegvis försämrats.

När kroppen förbereder sig för att dö finns inte längre den naturliga anledningen att äta, därför minskar både hunger och aptit. Man äter allt mindre och så småningom slutar man helt att äta och man vill bara dricka. Eftersom det här är kroppens naturliga sätt att avsluta livet är det ingen mening att försöka få den sjuke att äta mycket och nyttigt. Det är viktigare att det smakar gott, att maten är aptitlig och vacker.

De sista dygnen är det oftast tillräckligt att fukta läpparna, tungan och munslemhinnan med en fuktad tuss.

I de flesta fall finns någon anhörig hos den svårt sjuke. Det är viktigt att regelbundet titta in till den döende. Man bör ändra läget på den döende, vända kudden, kanske byta och fräscha till i sängen. Det är lätt att det blir trycksår om den svårt sjuke får ligga för länge utan att ändra läge.

Den sjuke kan vara till synes medvetlös och reagerar inte på vad som händer i rummet. Det är ändå ofta så att den sjuke kan höra vad som sägs, känna igen röster och uppleva beröring men har inte kraft nog att svara på dessa signaler.

När livet slutar upphör andningen. Det kan komma ett eller ett par djupa andetag till efter en stund, men sedan är allt tyst. Livet har lämnat kroppen. Kontakta sjuksköterskan.

I enstaka fall kan det hända att man kommer in till någon som redan är död. Kontakta då sjuksköterskan.